

мації на сайті (порталі, форумі, і т.п.) для послідуєщого звернення в суд/поліцію/др. інстанції.

Ви являєтесь власником (або по порученню власника захищаєте інтереси) об'єкта інтелектуальної власності, але виявили, що хтось порушує Ваші права і використовує їх в своїх інтересах і ви намагаєтесь відновити порушені права через суд/поліцію і Вам, потрібно зафіксувати даний факт порушення.

В результаті проведення експертизи, готується висновок по дослідженню з описом і результатом, отриманим в ході експертизи, який правильно оформлений (за законом, в відповідності з правовими нормами) для послідуєщого звернення в суд/поліцію/др. інстанції.

Дослідження комп'ютерної техніки і програмних продуктів.
<http://rase.minjust.gov.ua/>

Дослідження телекомунікаційних систем (оборудування) і засобів.
<https://www.eccouncil.org/programs/computer-hacking-forensic-investigator-chfi/>

Іванова Марина Іллівна
к.е.н, доц., доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УПРАВЛІННЯ КОРУПЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Корупція в Україні є системним явищем, що супроводжує соціально-економічний розвиток будь якої країни світу. Ускладнення офіційно можливих та законних шляхів отримання бажаного змушує людей шукати більш складних, заплутаних та тіньових схем реалізації корумпованих схем.

Згідно із Ю.В. Дмитрієвим, що нашій державі необхідно звернути увагу на розгляд передових європейських систем управління корупційними ризиками у сфері державного управління, які довели на практиці свою ефективність, з метою запозичення зарубіжного досвіду. При цьому за умов масштабної корупції акцент повинно бути зроблено саме на виявленні та усуненні причин, а не боротьбі з конкретними її проявами. Зокрема, для правових систем деяких розвинених країн взагалі нехарактерне використання в законодавстві терміна «боротьба», законодавці закладають в нормативно-правовому акті принципи (або механізми) оцінювання та мінімізації корупційних ризиків, що стосуються певної сфери діяльності [1].

За Д.А. Красніковим сфера національної економіки завжди виступає саме тим полігоном, на якому й розгортається найбільша боротьба за незаконні прибутки, винагороди, економічні переваги. Корумпованість економіки призводить до ослаблення фінансової системи держави, оскільки приватний бізнес переходить у тіньовий сектор, від цього не працюють на повну силу

система оподаткування і правила підприємницької діяльності, постійно порушується законодавство, що у свою чергу підриває довіру до державного апарату в цілому та завдає фінансових втрат державному бюджету [2].

Відтак, авторське бачення зводиться то того, що **корупційними ризиками** доцільно вважати ймовірність втрат державного бюджету через вплив на систему державного управління сукупності умов та факторів, що сприяють можливості виникнення корупції і продукують небезпеку прояву негативних наслідків для життєдіяльності як окремої особи, так, і суспільства, і держави.

Для мінімізації втрат державного бюджету і вище згаданих негативних наслідків корупційними ризиками необхідно управляти. При цьому вважаємо, що це управління повинно базуватися на аналізі ризику під час прийняття управлінських рішень, що демонструє рис. 1

Усі втрати державного бюджету доцільно класифікувати за такими видами:

- 1) фінансові втрати – це прямий грошовий збиток, що може бути нанесений державі через реалізацію корупційного ризику;
- 2) матеріальні втрати – це непередбачені державним бюджетом додаткові витрати чи прямі втрати окремих виробничих комплексів тощо;
- 3) втрати часу – це такі втрати, що пов’язані з нераціональним його використанням внаслідок виникнення корупційного ризику. Втрати часу розділяють на дві групи втрат:

- трудові втрати – втрати робочого часу, які викликані випадковими обставинами;
- неефективна організація – це такі втрати, що виникають у тому випадку, коли процес будь-якої господарської діяльності здійснюється повільніше, ніж це було узгоджено раніше;

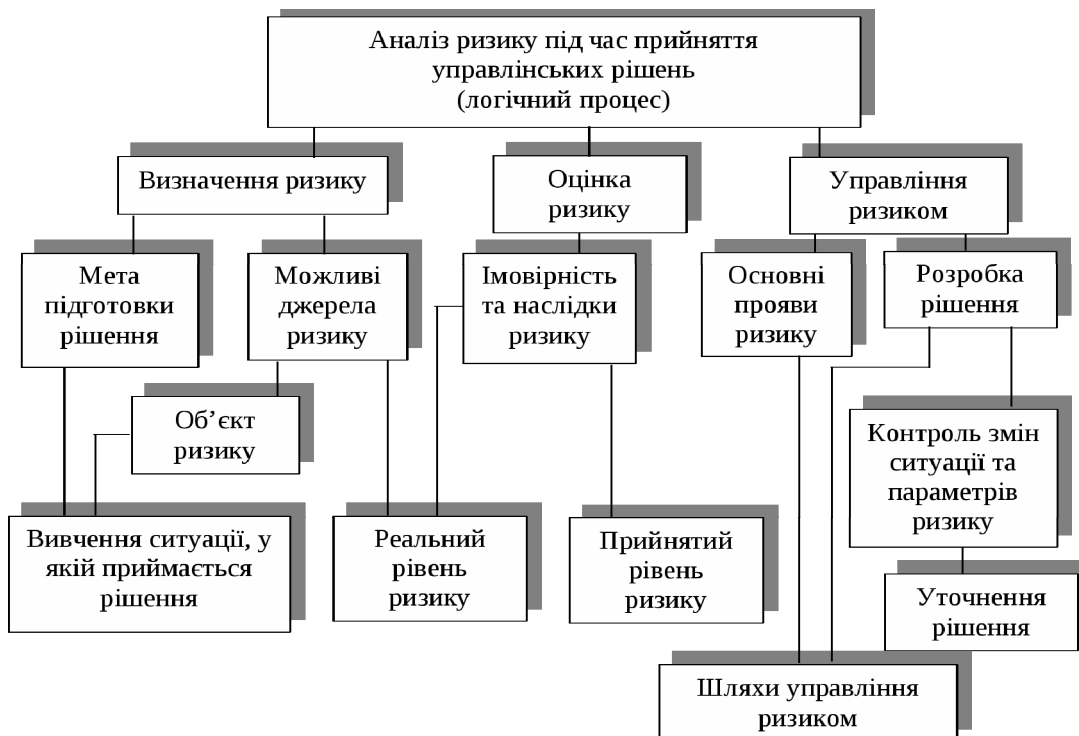

Рис. 1. Аналіз корупційного ризику як необхідна складова управління

4) соціальні втрати – це такі види втрат, що пов’язані з нанесенням збитку здоров’ю і життю людей – громадян України;

5) екологічні втрати – це нанесення шкоди навколишньому природному середовищу. Ці витрати поділяються на прямі і непрямі:

- прямі – це втрати, що виникають безпосередньо в країні, та відчуваються через короткий проміжок часу;

- непрямі втрати – виникають в тому випадку, якщо шкідливий вплив на навколишнє середовище буде впливати на функціонування держави через тривалий час;

б) морально-психологічні втрати – обумовлені тим, що будь-який корупційний механізм впливає на наявну соціальну систему, а порушення рівноваги цієї системи призводить до небажаних наслідків.

Аналіз корупційного ризику здійснюється з точки зору їх якісної та кількісної оцінки.

Якісний аналіз є найбільш складним і вимагає ґрунтовних знань, досвіду та інтуїції в даній сфері економіко-політичної діяльності. Його головна мета – визначити чинники, сферу корупційного ризику, після чого ідентифікувати усі можливі прояви. Кількісний аналіз ризику, тобто кількісне (числове) визначення ступеня корупційного ризику в цілому, є достатньо складною проблемою, яка потребує використання спеціального інструментарію.

1. Дмитрієв Ю.В. Європейські механізми управління корупційними ризиками в системі державного управління / Ю.В. Дмитрієв // Теорія та практика державного управління. – 2016. - Вип. 2. – С. 199–205.

2. Красніков Д. А. Наслідки корупції для фінансової системи держави / Д. А. Красніков // Теорія та практика державного управління. – 2013. – Вип. 2. – С. 206–212.

Ісмайлов Карен Юрійович
к.ю.н., завідувач кафедри кібербезпеки
та інформаційного забезпечення

Балтовський Олексій Анатолійович
д.т.н., доц., професор кафедри
кібербезпеки та інформаційного
забезпечення Одеського державного
університету внутрішніх справ

ПІДХОДИ ТА ЯВИЩА ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ БД ІАСУ

Удосконалення управління організаціями вимагає організації інформації, на основі якої здійснюється: аналіз; корегування ходу роботи об’єкта управління; прийняття рішень для виправлення ситуації, що утворилася, і виведення об’єкта управління на заплановані показники; планування і ухва-